

ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARSTVO NARAVE

**OBRAZLOŽITEV PREDLOGA SPREMEMB
PRILOGE 2
UREDBE O POSEBNIH VARSTVENIH OBMOČJIH
(OBMOČJIH NATURA 2000)**

Predlog sprememb posebnih območij varstva za vranjeka (*Phalacrocorax aristotelis
desmarestii*)

Vir: <http://www.pbase.com/milv/image/103504116>

Nosilka naloge:
mag. Martina Kačičnik Jančar
visoka naravovarstvena svetnica

Direktor:
dr. Darij Krajčič

Ljubljana, december 2015

UVOD

V okviru projekta SIMARINE-NATURA (LIFE10NAT/SI/141) je DOPPS – BirdLife Slovenija preučeval pojavljanje sredozemskega vranjeka (*Phalacrocorax aristotelis desmarestii*) v Sloveniji z namenom opredelitve območij Natura 2000 za to vrsto. Ob dopolnitvi Uredbe o območjih Natura 2000 leta 2013 je bila vrsta uvrščena na seznam kvalifikacijskih vrst za območja:

ID območja	Ime območja	Tip populacije	Velikost populacije [št. osebkov]	
			min	max
SI5000028	Debeli rtič	zimsko	300	300
SI5000028	Debeli rtič	selitvena	800	800
SI5000018	Sečoveljske soline	zimsko	150	150
SI5000018	Sečoveljske soline	selitvena	1000	1200
SI5000031	Strunjan	zimsko	100	100
SI5000031	Strunjan	selitvena	300	400

V projektu so se nadaljevale raziskave pojavljanja vrste v slovenskem morju. ZRSVN je podrobno preučil nastala poročila in navodila za določanje morskih območij Natura 2000 za ptice:

- Koce, U. (2015): Opredelitev morskih območij IBA za sredozemskega vranjeka (*Phalacrocorax aristotelis desmarestii*) v Sloveniji. Poročilo projekta SIMARINE – NATURA (LIFE10NAT/SI/141), DOPPS, Ljubljana;
- Koce., U (2015) Smernice za upravljanje morskih območij IBA / Natura 2000 sredozemskega vranjeka (*Phalacrocorax aristotelis desmarestii*) v Sloveniji. Predlog 2015. Poročilo za projekt SIMARINE-NATURA (LIFE10NAT/SI/141). DOPPS, Ljubljana;
- BirdLife International (2010): Marine Important Bird Areas toolkit: standardised techniques for identifying priority sites for the conservation of seabirds at sea. - BirdLife International, Cambridge, UK;
- Ostala poročila iz projekta SIMARINE – NATURA (LIFE10NAT/SI/141).

Bird Life International je v projektu predlaganim območjem za sredozemskega vranjeka dodelil status mIBA (Marine Important Bird Area). ZRSVN se je do predloga novih območij in sprememb meja obstoječih območij za sredozemskega vranjeka opredelil, kot je prikazano v tabeli in podrobneje obrazloženo v nadaljevanju dokumenta:

mIBA	status mIBA	DOPPS sprememba	ZRSVN predlog spremembe Uredbe
Osrednji Tržaški zaliv	potrjen	novi območje	novi območje
Debeli rtič – ekstenzija Ankaran	potrjen	povečanje območja	brez sprememb
Debeli rtič – prenočišče	potrjen	popravek meje	brez sprememb
Strunjan – prenočišče	potrjen	popravek meje	brez sprememb

Koda in ime območja	SI500034 Osrednji Tržaški zaliv				
Tip spremembe	Novo območje				
Razlog spremembe	Opredelitev morskih območij IBA za sredozemskega vranjeka (<i>Phalacrocorax aristotelis desmarestii</i>) v Sloveniji (DOPPS 2015)				
Obrazložitev spremembe	<p>Območje izpolnjuje kriterija C2 – zgojitve vrst, ki so ogrožene na območju EU ter C6 – pet najboljših območij za vrste, ki so ogrožene na nivoju EU. Na območju živi najmanj 1% (300 osebkov) populacije podvrste. Območje je eno od petih najpomembnejših v evropski regiji za (pod)vrsto, ki je ogrožena v EU.</p> <p>Razpoložljivi so naslednji podatki o izpolnjevanju kriterija C2¹:</p> <p>Primarni podatkovni vir: Podatki zbrani s sistematičnimi popisi na morju v letih 2012-13, ki kažejo, da je na območju prisotno povprečno 358 osebkov (305-410 osebkov s stopnjo zaupanja 90%²). Upoštevani so tudi osebkovi v bližini ribiških plovil, ker le ta vplivajo predvsem na razporeditev osebkov znotraj samega območja na pa na število ptic v območju.</p> <p>Dopolnilni podatkovni vir, ki za določitev območja ni nujno potreben³: Model števila vranjekov na območju, ki upošteva vse osebkove, kaže, da je na območju prisotno 190–278 osebkov ob 90% stopnji zaupanja.</p> <p>Izkustveni podatki: Podatki, ki niso bili zajeti na ta način, da bi jih lahko vključili v statistične analize (npr. o času zapuščanja prenočišč, izmenjava osebkov ali turnover⁴) podpirajo prisotnost najmanj 300 osebkov na območju.</p> <p>Podatki so bili zbrani v dveh zaporednih letih. Na območju se pojavljajo osebkovi iz različnih prenočišč.⁵</p> <p>Kriterij C6: Območje je eno od štirih območij za sredozemskega vranjeka v Sloveniji.</p>				
Opis sprememb, ki vplivajo na ukrepe varstva	<p>Potreba po uvedbi aktivnih ukrepov varstva populacije še ni izkazana. Izdelati bi bilo treba oceno smrtnosti zaradi prilova v ribiško opremo (zlasti viseče, zabodne in trislojne ribiške mreže) in glede na rezultate ocene po potrebi izvajati tehnične ukrepe za omilitev prilova. Iz naključnih podatkov o prilovu se le ta ne izkazuje kot varstveni problem.</p> <p>Aktivni ukrepi varstva habitata zaenkrat niso potrebni. Tudi v prihodnosti bo potrebna zadostna količina plena (pridnenih vrst rib). Kaj vpliva na pojavljanje pridnenih vrst rib in njihov habitat še ni dovolj raziskano. Potencialne grožnje morda predstavljajo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - povečanje prometa v Luki Koper zaradi dvigovanja in premeščanja peščenega morskega dna, ki ga povzročajo večje ladje; - bistveno povečanje obsega gospodarskega ribolova; - bistveno povečanje turističnih in pristočasnih dejavnosti na morju. 				
SPA 2013	--	SPA 2015	79,63 km ²	mIBA 2015	79,63 km ²

¹ BirdLife International (2010): Marine Important Bird Areas toolkit: standardised techniques for identifying priority sites for the conservation of seabirds at sea. - BirdLife International, Cambridge, UK, str. 38

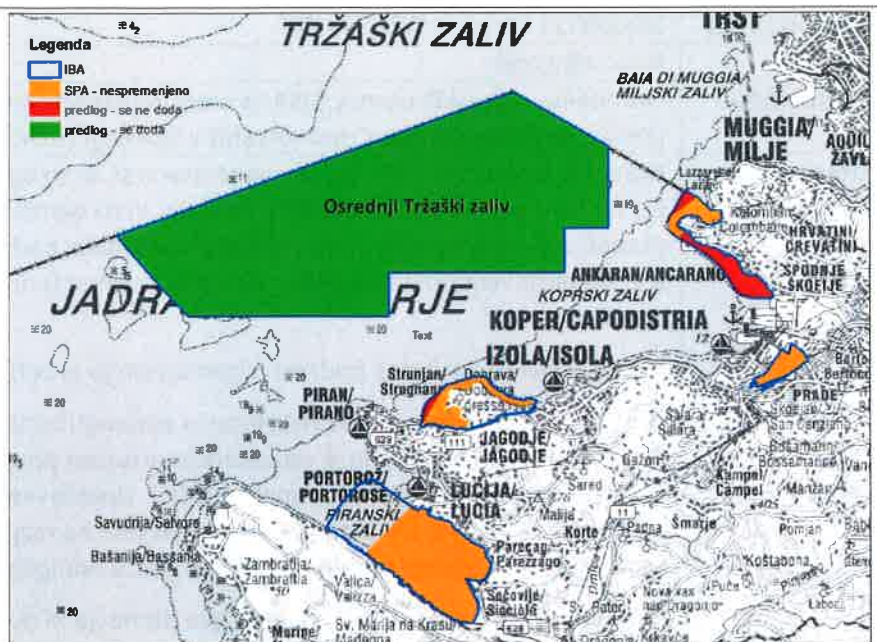
² Ibid, str. 46

³ Ibid, str. 38

⁴ Ibid, str. 42

⁵ Ibid, str. 40

Grafični prikaz sprememb

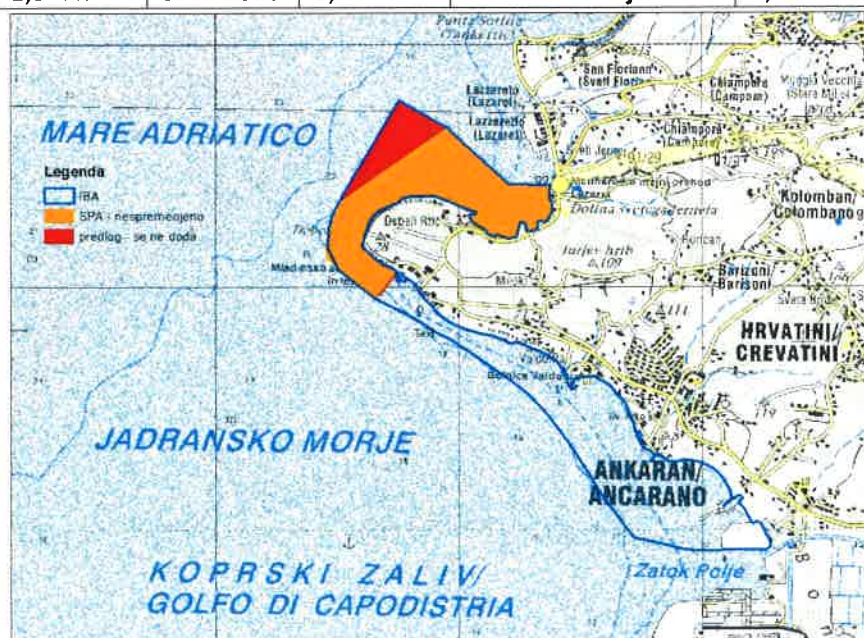
Koda in ime območja	SI5000028 Debeli rtič – ekstenzija Ankaran				
Tip spremembe	Brez sprememb				
Razlog spremembe	Opredelitev morskih območij IBA za sredozemskega vranjeka (<i>Phalacrocorax aristotelis desmarestii</i>) v Sloveniji (DOPPS 2015)				
Obrazložitev spremembe	<p>Naključno zbrani podatki o pojavljanju velikih skupin vranjekov ne zadoščajo za povečanje območja iz naslednjih razlogov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podatki so naključni. Na nekaterih mestih se opazovanja ponavljajo, velik del obalnega morja pa je brez podatkov. Primeren habitat ni bil pregledan v celoti. Mogoče je, da se na predelih obalnega morja, kjer ni bilo naključnih opazovalcev, sredozemski vranjeki pojavljajo v večjem številu, pogosteje ali v ustrežnejšem habitatu. - Velike skupine sredozemskih vranjekov so redke in mobilne (potujejo vzdolž obale)⁶. Ta navedba dodatno potrjuje možnost, da se velike skupine vranjekov pojavijo tudi v predelih, kjer ni bilo naključnih opazovanj. 				
Opis sprememb, ki vplivajo na ukrepe varstva	--				
SPA 2013	0,9 km ²	SPA 2015	0,9 km ²	SPA z ekstenzijo 2015	2,45 km ²
Grafični prikaz sprememb					

⁶ Koce, U. (2015): Opredelitev morskih območij IBA za sredozemskega vranjeka (*Phalacrocorax aristotelis desmarestii*) v Sloveniji. Poročilo projekta SIMARINE – NATURA (LIFE10NAT/SI/141), DOPPS, Ljubljana, str. 40

Koda in ime območja	S15000028 Debeli rtič – prenočišče, S15000031 Strunjan – prenočišče
Tip spremembe	Brez sprememb
Razlog spremembe	Opredelitev morskih območij IBA za sredozemskega vranjeka (<i>Phalacrocorax aristotelis desmarestii</i>) v Sloveniji (DOPPS 2015)
Obrazložitev spremembe	<p>Ugodno stanje vrst v območjih Natura 2000 se zagotavlja z ustreznim upravljanjem območij in ne s spreminjanjem mej območij glede na dejavnike okolja.</p> <p>Sredozemski vranjek trenutno za prenočevanje uporablja boje školjčičšč, vendar bi temu namenu lahko služile katerekoli boje z ustrežno površino. Lokacije školjčičšč se lahko spremenijo, dejavnost se lahko opusti, kar bi bilo z gledišča ohranjanja narave celo ugodno. Posredovani podatki ne navajajo, da bi bila populacija sredozemskega vranjeka v neugodnem stanju in da bi bili zaradi tega potrebni ukrepi za izboljšanje habitata (povečanje števila boj v območju ipd.). Ravno tako ni navedenih razlogov v smislu nezadostne vključenosti prezimujoče populacije sredozemskega vranjeka v območja Natura 2000. Razlogi za spremembo meje območij torej niso podani.</p>
Opis sprememb, ki vplivajo na ukrepe varstva	Spremembe načrtovanih ukrepov varstva zaenkrat niso potrebne.

Debeli rtič	SPA 2013	0,9 km ²	SPA 2015	0,9 km ²	SPA s korekcijo 2015	1,1 km ²
Strunjan	SPA 2013	1,9 km ²	SPA 2015	1,9 km ²	SPA s korekcijo 2015	2,12 km ²

Grafični prikaz sprememb

Legenda

- predlog - se doda
- predlog - se ne doda
- SPA - nespremenjeno
- IBA

